

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึงความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลโคกคูม อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยไว้ตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลโคกคูม อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำนวน 26,000 คน (สำนักงานทะเบียนราษฎรตำบลโคกคูม, 2551, หน้า 1)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน (finite population) จึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ ยามาเน่ (Yamane) ได้ขนาดตัวอย่างมีจำนวน 394 คน

การสุ่มตัวอย่างโดยอาศัยความน่าจะเป็น ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยใช้สัดส่วน (proportional stratified random sampling) ผลปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถามของประชาชน
ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลโคกตูม

อายุของผู้ตอบ แบบสอบถาม	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	ประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
ต่ำกว่า 20 ปี	5,214	79
20 – 30 ปี	4,350	66
31 – 40 ปี	6,258	95
41 – 50 ปี	5,540	84
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	4,638	70
รวม	26,000	394

ที่มา (สำนักงานทะเบียนราษฎรตำบลโคกตูม, 2551, หน้า 1)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ประเภทคำถามปลายเปิดที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมา เพื่อนำไปใช้สำหรับสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามชนิดแบบสำรวจรายการ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มี 5 ด้าน ดังนี้ ด้านความเชื่อถือ ด้านความเสมอภาค ด้านการดูแลเอาใจใส่ ด้านความรวดเร็ว และด้านคุณธรรม

สำหรับมาตรวัดตัวแปรเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลโคกตูม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (สุรวิทย์ ศิริโภคภิมย์, 2546, หน้า 120) ซึ่งมีการกำหนดระดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย โดยใช้เกณฑ์ 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการมาก
- 3 หมายถึง ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการน้อย

1 หมายถึง ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อกำหนดขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับตัวแปรที่ศึกษา

2. สร้างคำถามฉบับร่างของข้อคำถามตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลโคกคูม และนำร่างแบบสอบถามไปให้อาจารย์ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ

3. ทดสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาและโครงสร้างของคำถามตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ จากนั้นนำมาหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา โดยกำหนดคะแนนเป็นระดับ 3 ระดับ คือ $1 =$ สอดคล้อง $0 =$ ไม่แน่ใจ $-1 =$ ไม่สอดคล้องค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

4. การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลโคกคูม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น การหากรู่มตัวอย่างเพื่อทดลองใช้ จะใช้การสุ่มตัวอย่างที่ไม่จำกัดหรือการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย และผู้ที่ได้รับการทดลองใช้แล้ว จะไม่ถูกเลือกเป็นตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากการทดลองใช้ทุกฉบับมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ใช้วิธีการของครอนบาค (สุวริย์ศิริโกภาภิรมย์, 2546, หน้า 207)

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบ แล้วจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในงานวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามจำนวน 394 ชุด ไปแจกให้กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลโคกคูม

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำหนังสือแนะนำตัวจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ถึงสภาเทศบาลตำบลโคกคูม เพื่อชี้แจงความมุ่งหมาย และขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยแนะนำตัวต่อกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แนะนำวิธีตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยแจกและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง แล้วคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์และถูกต้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

2. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

2.1 หาค่าความถี่ (frequency) และร้อยละ (percent) ของข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลโคกตูมของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 หาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard derivation) ของคะแนนจากการตอบแบบสอบถาม ที่วัดระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการ

2.3 แปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2542, หน้า 108)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการระดับน้อยที่สุด

2.4 ทดสอบและเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของเพศ อายุ สถานภาพ สมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษา และอาชีพ

ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลโคกตูม โดยใช้การทดสอบค่าที (t – test) สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (one – way ANOVA) สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 ขึ้นไป เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้วิธีแอลเอสดี (Fisher's least significant : LSD)

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ มีดังนี้

3.1 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1.1 ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (สุวริย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2546, หน้า 243 – 244) โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหา (อย่างน้อย 5 คน) ให้แต่ละคนพิจารณาถึงความเห็นและให้คะแนนดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดตรงตามจุดประสงค์
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ตรงตามจุดประสงค์

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญในแต่ละระดับความสอดคล้อง

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ถ้า IOC คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนความสำเร็จนั้น ถ้าข้อคำถามใดต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้นถูกตัดออกไปหรือต้องปรับปรุงใหม่

3.1.2 สูตรหากลุ่มตัวอย่างของ ยามาเน (Yamane) โดยกำหนดความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ 5 ($e = 0.05$) มีสูตรดังนี้ (วัลลภ ลำพาย, 2547, หน้า 81)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ผู้วิจัยยอมรับได้

3.1.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (อนุรักษ์ นวพรไพศาล, 2543, หน้า 85)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum_{i=1}^n S_i^2}{S_i^2} \right]$$

เมื่อ α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือ
S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งหมด

3.2 สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) เป็นการพรรณนาถึงรายละเอียดของปัจจัยต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ตลอดจนการอธิบายสภาพทั่วไปของข้อมูลที่จัดเก็บได้ และคุณสมบัติทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ดังนี้

3.2.1 ค่าร้อยละ (อนุรักษ์ นวพรไพศาล, 2543, หน้า 85)

$$\text{ร้อยละ (percent)} = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ f	แทน	ความถี่
n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

3.2.2 ค่าเฉลี่ย (mean) (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2545, หน้า 72)

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
$\sum_{i=1}^n X_i$	แทน	ผลรวมของคะแนนของตัวอย่างประชากรที่ i ถึง n
n	แทน	ขนาดตัวอย่าง

3.2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2545, หน้า 79)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2}{n-1}}$$

เมื่อ $S.D.$	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
X_i	แทน	คะแนนตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน	ขนาดตัวอย่าง

3.3 สถิติเชิงอนุมาน (inferential statistics)

3.3.1 การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ กรณีที่ไม่ทราบการกระจายของประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ใช้ตัวสถิติ t สูตรที่ใช้คือ (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2545, หน้า 161)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{S^2 p \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าสถิติ t
$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยที่ได้จากตัวอย่างกลุ่มที่ 1
$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยที่ได้จากตัวอย่างกลุ่มที่ 2
S^2	แทน	ค่าประมาณความแปรปรวนที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง
n_1	แทน	จำนวนข้อมูลตัวอย่างที่สุ่มมาจากประชากรที่ 1
n_2	แทน	จำนวนข้อมูลตัวอย่างที่สุ่มมาจากประชากรที่ 2
p	แทน	จำนวนสัดส่วนที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง

กรณีความแปรปรวนของประชากรทั้งสองกลุ่มไม่เท่ากัน

$$df = \frac{\left[\frac{(S^2_1)^2}{n_1} + \frac{(S^2_2)^2}{n_2} \right]^2}{\frac{(S^2_1)^2}{n_1 - 1} + \frac{(S^2_2)^2}{n_2 - 1}}$$

3.3.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one - way ANOVA) เป็น การหาค่าสถิติเอฟ (F - test) (ชูศรี วงศ์รัตน์ , 2549 , หน้า 249)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจาก การแจกแจงแบบ F เพื่อทราบนัยสำคัญ
MS_b	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (mean square between groups)
MS_w	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม (mean square within groups)

3.3.3 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ตามวิธีของฟิชเชอร์ (Fisher's Least - Significant Difference: LSD) (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2545, หน้า 201)

$$LSD = t_{\left[\frac{\alpha}{2}, v\right]} \sqrt{MSE \left[\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right]}$$

เมื่อ LSD	แทน	ค่าผลต่างนัยสำคัญที่คำนวณสำหรับการ ทดสอบประชากรกลุ่มที่ i และ j
MSE	แทน	ค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสอง
n_i	แทน	ค่าจำนวนข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ i
n_j	แทน	ค่าจำนวนข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ j